

wtorek, 15.09.2020

100-lecie nadania polskich nazw ulicom w naszej okolicy

W tym szczególnym roku,

ROKU 100.lecia urodzin Jana Pawła II św.,

ROKU 100.lecia Bitwy Warszawskiej 1920 roku,

obchodzimy

ROK 100.lecia nadania POLSKICH nazw własnych ulicom w POZNANIU, w tym na GÓRCZYNI

(14 .08. 1920)

UWAGA: zachowano ówczesną pisownię

Biblioteka "Kroniki Miasta Poznania" Nr.2.

Zygmunt Zaleski , Nazwy ulic w Poznaniu z planem Wielkiego Poznania, Poznań 1926.

Nakładem Magistratu Stołecznego Miasta Poznania.

Odbito w Drukarni Robotników Chrześcijańskich T.A. Poznań.

Odbitka z „Orędownika Urzędowego Stoł. Miasta Poznania” 1926.

(...)

18. Ul. Bosa. (Górczyn. Od ul. Łazarskiej do toru kolejowego). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nazywała się „ul. Bossego”, co przemieniła ludność polska na „ul. Bosą”. Nazwę tę aprobowały potem władze polskie (14. 8.1920).

36. Ul. Daleka. (Górczyn. Od ul. Łazarskiej w kierunku wschodnim niewykończona; na południe od ul. Borej). Droga przejęta do miasta w r. 1900 wraz z Górczynem. Zwała się za czasów niemieckich „ul. Steinmetza”. Za czasów polskich nazwana „ul. Daleką”. Nazwa wzięta stąd, że ulica ta jest położona na dalekim krańcu miasta.

63. Ul. Górczyńska. (Górczyn, ulica centralna. Od ul. Łazarskiej do ulicy Palacza). Ulica wcielona do miasta w r. 1900. Nazwa stosowana od tegoż roku (Gurtschinerstr.). W brzmieniu polskim ustalona 16.6.1919. W nazwie ulicy zachowuje się pamięć o dawnej wsi a obecnej dzielnicy, Górczynie.

64. Górki. (Górczyn. Od ul. Łazarskiej do przedłużenia Onufrego Kopczyńskiego, niewykończona). Ulica przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich zwana „Kesselstrasse”. Za czasów polskich nazwana „Górkami”. Nazwa charakterystyczna.

✕6 Ul. Kazimierza Jarochońskiego. (Św. Łazarz, południowy-wschód. Od ul. Wyspiańskiego do ul. Józefa Chociszewskiego). Przejęta w r. 1900 z gminą Św. Łazarz. Zwała się za czasów niemieckich ul. „Ziethena”. Władze polskie nadały jej 14.8.1920 nazwę „ul. Kazimierza Jarochońskiego”.

*)Kazimierz Jarochoński (Wielkopoleńczyk, obywatel Poznania), urodził się 1829 r. w Małych Sokolnikach, zmarł w r. 1888 w Poznaniu. Wykształcony w Poznaniu i Berlinie. Za udział w przygotowaniach powstania 1846 r. i w powstaniu 1848 więziony. Był naprzód sędzią w Poznaniu. Zmuszony wystąpić ze służby

PARAFIA PW. ŚWIĘTEGO KRZYŻA poświęcił się badaniom historii, które niepospolite położył zastrębić. **UL. CZĘSTOCHOWSKA 16, 60-123 POZNAN** i saską, prowadził obronę przed tendencyjną historjografią obcą, intensywnie pracował nad historją Wielkopolski i Poznania. Był członkiem najpoważniejszych instytucji i zrzerzeń naukowych, posłował do sejmu pruskiego.

94. Ul. Stanisława Knapowskiego. (Górczyn. Od ul. Górczyńskiej w stronę toru kolejowego). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nosiła nazwę „Arndtstr.”. Przez władze polskie nazwana 14.8.1920 „ul. Stanisława Knapowskiego”.

☒) Stanisław Knapowski, obywatel poznański przy końcu XIX. wieku, był jednym z najdzielniejszych bojowników demokracji polskiej w Poznaniu, o zabarwieniu dość radykalnym na owe czasy. Idee swe szerzył za pomocą dziennika „Postęp”, którego był wydawcą i głównym redaktorem. Brał żywy udział w pracach społecznych.

98. Kopanina. (Górczyn. Od ul. Łazarskiej na południe od toru kolejowego do granicy Junikowa). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nosiła nazwę „ul. Schenkendorffa”. Władze polskie nazwały ją 14.8.1920 „Kopaniną” – ze względu na liczne cegielnie w okolicy tej położone.

103. Ul. Kosynierska. (Górczyn. Od ul. Górczyńskiej do ul. Łazarskiej). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nosiła nazwę „ul. Gosslera”. Przez władze polskie nazwana „ul. Kosynierską”, na pamiątkę przygotowań do walki kosynierskiej w projektowanym powstaniu 1846, przez Górczynian poczynionych, oraz dla upamiętnienia kosynierstwa polskiego w ogóle.

110. Ul. Krauthofera. (Górczyn. Od ul. Łazarskiej do toru kolejowego). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nosiła nazwę „ul. Kanta”. Przez władze polskie nazwana 14.8.1920 „ul. Krauthofera”.

☒) Jakub Krauthofer urodził się 1806 r. w Bninie. Był w Poznaniu komisarzem sprawiedliwości (adwokatem). Odegrał wybitną rolę podczas powstania 1848 r. jako polityk i jako żołnierz odznaczający się wyjątkową dzielnością. W roku tym zmienił nazwisko na Krotowski. Za udział w powstaniu więziony, został uwolniony w procesie. Wróciwszy do advokatury, zmarł w r. 1854.

116. Ul. Kuźnicza. (Górczyn. Od ul. Kosynierskiej do ul. Palacza). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nosiła nazwę „Burgstrasse”. Władze polskie nazwały ją 14.8.1920 „ul. Kuźniczą”. W sławnej kuźni górczyńskiej Wawrzyna Łagodzińskiego przygotowywali powstańcy górczyńscy kosy do walki w r. 1846 i czekali na hasło do boju.

151. Ul. Myśliwska. (Górczyn. Od ul. Stanisława Knapowskiego do ul. Bosej). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Zwana za czasów niemieckich „Jägerstrasse”. Nazwa w brzmieniu polskim ustalona 15.11.1919. Nazwa polska jest tłumaczeniem dosłownym niemieckiej.

168. Ul. Ostatnia. (Górczyn, południe. Od ul. Łazarskiej na wschód, na południe od toru kolejowego). Przejęta w r. 1900 z Górczynem. Za czasów niemieckich nosiła nazwę „ul. Uhlanda”. Od 14.8.1920 zwie się „ul. Ostatnią”. Jest to istotnie ostatnia ulica na Górczynie, licząc od Starego Rynku i w roku nazwania również najbardziej oddalona od Ratusza.

172. Ul. Palacza. (Górczyn. Od ul. Łukaszewicza do szosy okrężnej). Przejęta w r. 1900 wraz z Górczynem. Nosiła za czasów niemieckich nazwę „ul. Lessinga”. Przy niej leżała osobna osada nazywana stale „folwarkiem Palacza” (Vorwerk Palacz). Za czasów polskich otrzymała 14. 8.1920 nazwę „ul. Palacza”, według tegoż folwarku oraz nazwiska sławnego sołtysa górczyńskiego, patryjoty polskiego.

*) Maciej Palacz (sławny poznański patryjota-chłop) urodził się r. 1812 w Górczynie. Był sołtysem Górczyna. Na czele chłopów górczyńskich czynił przygotowania do powstania 1846, za co skazany został w procesie berlińskim, wziął udział w powstaniu 1848 r. Piękna postać wodza powstańców – chłopca zajmuje ważną kartę w dziejach ludu polskiego. Umarł w roku 1885. Równocześnie z nim sądzony był w r. 1847 m. i. Jan Palacz.

☒ 34 Ul. Sielska (Górczyn. Od ul. Łazarskiej do ul. Górczyńskiej). Przejęta przez miasto w r. 1900 wraz z Górczynem. Nazywała się za czasów niemieckich „ul. Hellmanna”. Od 14.8.1920 zwie się „ul. Sielską”. Nazwa charakterystyczna dla skromnej ulicy w dzielnicy dotąd jeszcze wybitnie rolniczej.

Frag. na podstawie: https://pl.wikisource.org/wiki/Nazwy_ulic_w_Poznaniu

Fot. *Nazwy_ulic_w_Poznaniu.djvu* – Wikimedia Commons